

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

21 mai 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție
în componență:

Președinte

Iurie Diaconu,

Judecători

Liliana Catan, Ion Guzun, Iurie Dumitru Mardari,
Maria Ghervas,

a judecat în ședința de judecată, fără citarea părților la proces, recursul ordinar, împotriva sentinței Judecătoriei Orhei din 06 iunie 2018 și deciziei Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău din 30 ianuarie 2019, declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Vladislav Harti, în cauza penală în privința inculpatului

***Palii Ilie XXXXX**, născut
la XXXXX, originar din s. XXXXX, r-nul XXXXX,
domiciliat în s. XXXXX, r-nul XXXXX, cetățean al R.
Moldova, fără antecedente penale.*

*Termenul de examinare,
instanța de fond: 03.03.2017 - 06.06.2018,
instanța de apel: 06.07.2018 - 30.01.2019,
instanța de recurs: 25.03.2019 - 21.05.2019.*

Asupra recursurilor menționate, Colegiul penal lărgit,

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Orhei din 06 iunie 2018, Palii Ilie a fost *recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii* prevăzute de art. 26, 190 alin. (5) Cod penal și *liberat de răspunderea penală în legătură cu renunțarea de bună voie la săvârșirea infracțiunii*.

Palii Ilie a fost condamnat în baza art. 312 alin. (2) lit. a), b), c) Cod penal la amendă în mărime de 700 unități convenționale, ce constituie echivalentul sumei de 14.000 lei, fără privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate.

2. Instanța de fond a constatat că, la 17 august 2016, între orele 19⁴⁵ - 20⁰⁵, inculpatul Palii Ilie, având scopul dobândirii ilicite de la Societatea de Asigurări „ACORD GRUP” SA IDNO XXXXX, a sumei de 549.403,00 lei, care constituia despăgubirea de asigurare conform contractului nr. XXXXX de asigurare facultativă a mijloacelor de transport auto, având necesitatea de a-și forma credibilitatea în fața organului de urmărire penală vis-a-vis de pretinsul flirt, în vederea obținerii confirmării scrise cu privire la faptul sustragerii autovehiculului său „MITSUBISI QUTLANDER”, n/î XXXXX, având scopul denaturării realității și crearea artificială a probelor acuzatoare în așa fel încât să creeze OUP o aparență de probare a învinuirii mincinoase, fiind recunoscut și audiat, la cererea sa, în calitate de parte vătămată în cadrul procesului penal nr. 933 din 17.08.2016, înregistrat în REI-1 al IP Orhei, pe faptul sustragerii de către persoane necunoscute a automobilului său „MITSUBISI QUTLANDER”, n/î XXXXX, fiindu-i explicat faptul de survenire a răspunderii penale conform art. 312 Cod penal, în caz de prezentare cu bună-știință a declarațiilor mincinoase, manifestând certitudine, a prezentat în cadrul audierii declarații mincinoase, legate de învinuirea de săvârșire a unei infracțiuni deosebit de grave, caracterizată prin circumstanțe de furt al automobilului său „MITSUBISI QUTLANDER”, n/î XXXXX, iar la 06 septembrie 2016, în cadrul audierii suplimentare în calitate de parte vătămată la caz, a mărturisit că declarațiile sale făcute în cadrul audierii din 17.08.2016, cu referire la faptul sustragerii automobilului său de către persoane necunoscute, nu corespund adevărului.

Tot Palii Ilie *este învinuit* de OUP că, fiind parte a contractului nr.02.04.007.OR/15, obiectul căruia, potrivit poliței de asigurare îl constituia asigurarea facultativă a autovehiculului „MITSUBISI QUTLANDER”, n/î XXXXX, anul fabricării 2014, la suma de 610.448,40 lei, în care acționa în calitate de asigurat pe de o parte, iar Societatea de Asigurări „ACORD GRUP” SA, IDNO XXXXX, în persoana lui Gaiciuc Victor, în calitate de asigurător, intenționând ca prin înșelăciune, în viitor, să-și exercite drepturile sale contractuale prevăzute la Capitolului IV, pct.4.1, din contractul vizat supra, potrivit căruia „Asiguratul are dreptul să primească despăgubirea de asigurare la survenirea cazului asigurat pentru riscul asigurat în limitele sumei asigurate indicate în contractul de asigurare” și, de a obține prin fraudă de la asigurător, în cazul acțiunilor ilegale ale terțelor persoane manifestate prin furt, jaf, vandalism sau deteriorarea bunului asigurat, suma de 549.403,00 lei MD, care constituia

despăgubirea de asigurare conform contractului, a săvârșit infracțiunea de tentativă la escrocherie, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune, acțiuni săvârșite în proporții deosebit de mari și infracțiunea de prezentare cu bună știință a declarației mincinoase de către partea vătămată, acțiune săvârșită în cadrul procesului penal, legate de învinuirea de săvârșire a unei infracțiuni deosebit de grave, din interes material și însoțite de crearea artificială a probelor acuzatoare.

Astfel el, la 17 august 2016, aproximativ ora 17⁰⁰-18⁰⁰, urmărind scop de profit și dobândire ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune în proporții deosebit de mari, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale și în același timp folosindu-se de fondul atitudinii de afecțiune care a fost artificial creată și susținută prin eforturile sale, în continuare, exploatând raporturile de sinceritate care au fost stabilite între el și Societatea de Asigurări „ACORD GRUP” SA IDNO XXXXX, prin încheierea la 06 octombrie 2015 a contractului nr.02.04.007.OR/15 de asigurare facultativă a mijloacelor de transport auto, obiectul căruia, potrivit poliței de asigurare îl constituia asigurarea autovehiculului „MITSUBISI QUTLANDER”, n/î XXXXX, anul fabricării 2014, la suma de 610448,40 lei MD, din care 10% atribuită ca franșiză simultan și, urmărind ca prin inducerea în eroare a companiei să-și exercite dreptul său prevăzut la Capitolul IV pct.4.1 din contractul vizat supra, potrivit căruia - „Asiguratul are dreptul să primească despăgubirea de asigurare la survenirea cazului asigurat pentru riscul asigurat în limitele sumei asigurate indicate în contractul de asigurare” și de a obține în același timp prin fraudă de la Societatea de Asigurări „ACORD GRUP” SA, suma de 549.403,00 lei MD, care constituia despăgubirea de asigurare conform contractului, având drept temei pentru atingerea scopului urmărit, prevederea contractuală din Capitolul III pct.3.1 al aceluiași contract, potrivit căruia - „drept cazuri de asigurare erau calificate acțiunile ilegale ale terțelor persoane manifestate prin furt, jaf, vandalism și deteriorarea bunului asigurat”, care urma să fie realizată prin înscenarea unei fapte de furt a autovehiculului menționat, în același timp, asigurându-se în vederea atingerii scopului urmărit prin dezasamblarea cu puțin timp în urmă, autovehiculului „MITSUBISI QUTLANDER”, n/î XXXXX, și realizarea acestuia la piese, acțiuni asupra cărora a manifestat certitudine, în continuare, pentru a da cazului de înscenare o apariție reală în vederea obținerii de la organul de poliție a unei confirmări în scris despre faptul furtului automobilului său, pe care ulterior urma s-o prezinte companiei de asigurări în vederea obținerii sumei de 549.403,00 lei, s-a deplasat de unul singur pe traseul R-20 Chișinău-Rezina, în apropierea s. Podgoreni, r-nul Orhei, de unde, prin intermediul telefonului mobil a apelat la IP Orhei, sesizând despre faptul furtului din acel loc, de către

persoane necunoscute, a autovehiculului său „MITSUBISI QUTLANDER”, n/î XXXXX, urmare la ce, a înaintat OUP o plângere în vederea atragerii la răspundere penală a preinșilor făptuitori, însă din cauze independente de voința sa, acțiunile nu și-au produs efectul, dat fiind faptul că a fost demascat de către poliție.

Astfel, Paliu Ilie a fost pus sub învinuire în baza art. 27, 190 alin. (5) Cod penal, ca tentativă de escrocherie, adică de dobândire ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune, săvârșită în proporții deosebit de mari, și în baza art. 312 alin. (2) lit. a), b) și c) Cod penal, ca prezentarea cu bună știință a declarației mincinoase de către partea vătămată, acțiune săvârșită în cadrul procesului penal, legat de învinuirea de săvârșirea unei infracțiuni deosebit de grave, din interes material și însoțite de crearea artificială a probelor acuzatoare.

Instanța a reținut că, inculpatul a recunoscut parțial vina și a declarat că este proprietarul automobilului „MITSUBISI QUTLANDER”, n/î XXXXX, și a avut încheiat un contract de asigurare cu compania de asigurări Acord-Casco. În timp ce se întorcea acasă de la vilă, a lovit cu automobilul un obiect tare. Când a ajuns acasă a văzut că din mașină curge ulei și s-a gândit că s-a deteriorat ceva serios. Nu a vrut ca soția, care este foarte bolnavă, să-și facă griji și s-a interesat cât va costa reparația mașinii. Prietenii i-au spus că reparația ar fi destul de scumpă. S-a gândit să vândă mașina. A găsit cumpărători care au dorit să cumpere doar niște piese de la ea. Ruda Cartîn Tudor i-a permis să dezassembleze mașina pe terenul său. Timp de două zile a dezasamblat mașina, împreună cu alte persoane, numele cărora nu-l ține minte. Unele piese le-a vândut, altele le-a dat la metal. Pentru că nu dorea ca soția sa să afle despre cele întâmplate, a sunat la poliție și a comunicat că mașina i-a fost furată. Aflându-se lângă un lan cu porumb, a sunat la poliție și au început investigațiile. La poliție a fost audiat în calitate de parte vătămată. Când poliția a venit **la fața locului, au cercetat și i-au spus că nu seamănă că mașina să fi fost furată. Discutând, cu anchetatorii și cu șeful IP Orhei a recunoscut că a mințit** și a explicat din ce cauză a procedat așa, motivul fiind dorința de a-și proteja soția.

Reprezentantului părții vătămate societatea de asigurări „Acord-Grup” SA, Stelea Vasile, a explicat că într-adevăr a fost încheiat un contract privind asigurarea automobilului „MITSUBISI QUTLANDER” la 06 octombrie 2015. Conform acestui contract, dacă se întâmplă ceva cu automobilul asigurat, timp de 24 ore asiguratul trebuie să anunțe compania. Despre caz a aflat de la procuror. Dacă într-adevăr automobilul ar fi fost dispărut, accidentat grav sau furat, asiguratul urma să primească o despăgubire în sumă de 549.403,56 lei.

Martorului Saharnean Vasile, a relatat că, activând în calitate de ofițer de investigație în cadrul IP Orhei, a făcut cunoștință cu materialele de la fața locului.

În timpul discuției, lui Palii Ilie i-au fost adresate mai multe întrebări. Peste vreo 3-4 zile, Palii I. s-a prezentat la inspectorat și a comunicat că automobilul nu i-a fost sustras, este dezasamblat, o parte din automobil se află la el acasă, iar cealaltă parte este în s. Mașcăuți, r-nul Criuleni.

Martorului Maxim Ion, a declarat că activa în calitate de șef al secției de investigație a infracțiunilor. A fost anunțat de către Palii I. că i-a fost sustras automobilul „MITSUBISI QUTLANDER”. S-a deplasat la fața locului împreună cu alți angajați ai secției. Palii I. le-a comunicat că s-a oprit pe marginea traseului. A lăsat automobilul încuiat, cheia era la dânsul. La fața locului i-au adresat mai multe întrebări referitor la cât timp automobilul a fost lăsat fără supraveghere, cine mai are cheie de la automobil, etc. Era vorba despre un automobil mai performant. S-au deplasat spre Rezina, pentru a stabili în ce direcție s-a îndreptat automobilul, dar careva circumstanțe nu s-au stabilit. Peste 2 sau 3 zile, Palii I. le-a comunicat că trebuie să plece din țară pentru tratamente. A doua sau a treia zi a discutat cu șeful Adașan V., având suspiciuni că cazul a fost înscenat. La discuție au participat Saharneau V. și Adașan V., dar Palii I. nu a recunoscut vina. Ulterior a aflat că Palii I. a recunoscut că automobilul a fost dezasamblat și că mașina nu a fost răpită.

Martorului Carțin Tudor, a declarat că a venit Palii I. cu o persoană și au adus mașina cu remorca. Apoi a dezasamblat-o, deoarece era defectat motorul. Nu cunoaște unde au fost duse piesele. Dezasamblarea a avut loc în mijlocul ogrăzii, nu într-un loc ascuns.

Instanța de judecată a reținut următoarea situație de fapt: inculpatul Palii Ilie, fiind parte a contractului de asigurare facultativă a mijloacelor de transport auto inr.02.04.007.OR/15, în calitate de asigurat și Societatea de Asigurări „Acord Grup” SA în calitate de asigurător, obiectul căruia, potrivit poliței de asigurare îl constituia asigurarea facultativă a autovehiculului „Mitsubisi Qutlander”, n/î XXXXX, anul fabricării 2014, intenționând ca prin înșelăciune, în viitor, să-și exercite drepturile sale contractuale prevăzute la Capitolului IV, pct.4.1, al contractului, potrivit cărui: „Asiguratul are dreptul să primească despăgubirea de asigurare la survenirea cazului asigurat pentru riscul asigurat în limitele sumei asigurate indicate în contractul de asigurare” și, de a obține prin fraudă de la asigurător, în cazul acțiunilor ilegale ale terțelor persoane manifestate prin furt, jaf, vandalism sau deteriorarea bunului asigurat, suma de 549.403,00 lei, care constituia despăgubirea de asigurare conform *contract, a săvârșit infracțiunea de pregătire de escrocherie, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune, acțiuni săvârșite în proporții deosebit de mari și infracțiunea de prezentare cu bună știință a declarației mincinoase de către partea vătămată, acțiune săvârșită în cadrul procesului penal, legate de învinuirea de săvârșire a*

unei infracțiuni deosebit de grave, din interes material și însoțite de crearea artificială a probelor acuzatoare.

Astfel el, la 17 august 2016, aproximativ ora 17⁰⁰-18⁰⁰, urmărind scop de profit și dobândire ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune în proporții deosebit de mari, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, exploatând raporturile care au fost stabilite între el și Societatea de Asigurări „ACORD GRUP” SA IDNO XXXXX, prin încheierea la 06 octombrie 2015 a contractului nr.02.04.007.OR/15 de asigurare facultativă a mijloacelor de transport auto, obiectul căruia, potrivit poliței de asigurare îl constituia asigurarea autovehiculului „MITSUBISI QUTLANDER”, n/î XXXXX, anul fabricării 2014, la suma de 610.448,40 lei MD, din care 10% atribuită ca franșiză simultan și, urmărind ca prin inducerea în eroare a companiei să-și exercite dreptul său prevăzut la Capitolul IV pct.4.1 din contract, să obțină prin fraudă de la Societatea de Asigurări „ACORD GRUP” SA, suma de 549.403,00 lei MD, care constituia despăgubirea de asigurare conform contractului, având drept temei pentru atingerea scopului urmărit, prevederea contractuală din Capitolul III pct.3.1 al aceluiași contract, potrivit căruia - „drept cazuri de asigurare erau calificate acțiunile ilegale ale terțelor persoane manifestate prin furt, jaf, vandalism și deteriorarea bunului asigurat”, care urma să fie realizată prin înscenarea unei fapte de furt a autovehiculului menționat, asigurându-se în vederea atingerii scopului urmărit prin dezasamblarea a autovehiculului „MITSUBISI QUTLANDER”, n/î XXXXX, și realizarea acestuia la piese. În continuare, pentru a da cazului de înscenare o apariție reală în vederea obținerii de la organul de poliție a unei confirmări în scris despre furtul automobilului său, pe care ulterior urma s-o prezinte companiei de asigurări în vederea obținerii sumei de 549.403,00 lei, s-a deplasat de unul singur pe traseul R-20 Chișinău-Rezina, în apropierea s. Podgoreni, r-nul Orhei, de unde, prin intermediul telefonului mobil a apelat la IP Orhei, sesizând despre furtul din acel loc, de către persoane necunoscute, a autovehiculului său „MITSUBISI QUTLANDER”, n/î XXXXX, urmare la ce, a înaintat OUP o plângere în vederea atragerii la răspundere penală a prețișilor făptuitori, însă la 06 septembrie 2016 a mărturisit că declarațiile sale din 17.08.2016 nu corespund adevărului.

Instanța a încadrat acțiunile inculpatului în baza art. 312 alin. (2) lit. a), b), c) Cod penal, ca prezentarea cu bună știință a declarației mincinoase de către partea vătămată, acțiune săvârșită în cadrul procesului penal, legate de învinuirea de săvârșire a unei infracțiuni deosebit de grave, din interes material și însoțite de crearea artificială a probelor acuzatoare și în baza art. 26, 190 alin. (5) Cod penal, ca pregătire de escrocherie, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune, săvârșită în proporții deosebit de mari.

Or, inculpatul a creat intenționat condiții pentru săvârșirea infracțiunii de escrocherie, intenționând ca prin înșelăciune, în viitor, să treacă la următoarea etapă a activității sale infracționale.

La stabilirea categoriei și termenului de pedeapsă, instanța a ținut cont de prevederile art. 7, 61, 75 - 77 Cod penal, că infracțiunile comise se atribuie la categoria celor mai puțin grave, că la locul de trai inculpatul se caracterizează pozitiv, nu se află la evidența medicilor narcolog și psihiatru, este medic de specialitate, anterior nu a fost condamnat, iar circumstanțe ce agravează vina, conform art. 77 Cod penal nu au fost stabilite, că conform art. 81 alin. (2) Cod penal, mărimea pedepsei pentru pregătirea de infracțiune ce nu constituie o recidivă nu poate depăși jumătate din maximul celei mai aspre pedepse prevăzute la articolul corespunzător din Partea specială a prezentului cod pentru infracțiunea consumată.

Totodată, instanța a reținut că conform art. 53 lit. c) Cod penal, persoana care a săvârșit o faptă ce conține semnele componente de infracțiune poate fi liberată de răspundere penală de către instanța de judecată la judecarea cauzei în cazul renunțării de bună voie la săvârșirea infracțiunii.

Astfel, conștientizând caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, dându-și seama de urmările care puteau surveni ca rezultat a realizării scopului propus, inculpatul a telefonat polițistului Saharnean Vasile, care investiga plângerea lui referitor la sustragerea automobilului, și i-a comunicat că nu i-a fost sustras automobilul, dar el a înscenat acest fapt, prin ce a renunțat benevol la săvârșirea infracțiunii în timpul pregătirii condițiilor în vederea săvârșirii acesteia.

Deoarece actele de pregătire a infracțiunii au fost întrerupte din motive subiective, adică ***Palii I. și-a dat seama că nu a procedat corect și nu dorea să continue acțiunile infracționale*** și, din proprie voință, nefiind constrâns de nici o situație, conștient, dându-și seama că poate continua activitatea infracțională, ***s-a dezis de executarea infracțiunii***, aceasta constituie renunțare de bunăvoie la săvârșirea infracțiunii, care, conform art. 56 Cod penal, este temei pentru liberarea de răspundere penală pentru pregătirea infracțiunii.

3. Procurorul în Procuratura raionului Orhei, Machidon Vadim, a declarat apel, solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Palii Ilie să fie condamnat în baza art. 27, 190 alin. (5) Cod penal la 8 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate pe un termen de 2 ani, în baza art. 312 alin. (2) lit. a), b), c) Cod penal la 2 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate pe un termen de 2 ani, și conform art. 84 alin. (1) Cod penal, definitiv să-i fie stabilită pedeapsa de 8 ani și 6 luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate pe un termen de 3 ani.

Apelantul a invocat că, hotărârea instanței de fond este ilegală în partea recalificării acțiunilor inculpatului și neîntemeiată în partea individualizării pedepsei, deoarece nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, fiind greșit aplicată legea penală în măsura în care nu este atins scopul legii penale.

Probele administrate la faza urmăririi penale și cercetate în ședința de judecată demonstrau incontestabil că acțiunile inculpatului Palii Ilie corect au fost încadrate conform art. 27, 190 alin. (5) Cod penal.

Astfel, o trăsătură a tentativei de infracțiune constă în faptul că acțiunea al cărei executare a fost începută nu și-a produs efectul din cauze independente de voința făptuitorului. Cu referire la cauzele independente de voința făptuitorului acestea sunt diverse, însă se constituie din împrejurări apărute contrar voinței făptuitorului, care întrerup acțiunile și fac imposibilă continuarea lor sau care, înlătură producerea rezultatului.

Parcursul cercetării probelor în ședința de judecată a demonstrat că inculpatul a acționat la dezasamblarea automobilului, inclusiv a sesizai poliția doar cu scopul strict determinat de a obține prin fraudă de la Societatea de Asigurări „ACORD GRUP” S.A, suma de 549.405.00 lei, care constituia despăgubirea de asigurare conform contractului de asigurare facultativă a mijloacelor de transport auto, concomitent demonstrând instanței că aceste acțiuni au servit drept mijloc spre a-și atinge scopul.

Or, în prezența unor atare circumstanțe, acțiunile inculpatului urmau a fi recunoscute drept tentativă de escrocherie. Inculpatul a manifestat certitudine la săvârșirea acestor acțiuni, deoarece în lipsa acestora, el nu se încadra în limitele condițiilor contractuale care puteau să-i permită să primească despăgubirea de asigurare în limitele sumei asigurate indicate în contractual de asigurare, adică suma de 549.403.00 lei.

Acțiunea de dezasamblarea a automobilului și sesizarea făcută la poliție pe faptul sustragerii automobilului, suni două mijloace care depășesc acțiunea de pregătire de infracțiune. Poliția odată sesizată de către Palii Ilie asupra faptului de sustragere a automobilului, urma să-i elibereze o confirmare în scris, care urma să servească temei de bază la primirea despăgubirii în sumă de 549.403.00 lei.

Eram în prezența pregătirii ele infracțiune atunci când, poliția demasca intenția inculpatului la etapa de dezasamblare a acestui automobil. Însă, acțiunea de dezasamblare însoțită de sesizarea făcută la poliție, plasează necondiționat acțiunile inculpatului din art. 26 în art. 27 Cod penal.

Acțiunile de pregătire a infracțiunii sunt niște acțiuni premărgătoare acțiunilor de tentativă, iar în speță acestea se materializează prin trecerea lui Palii I. de la dezasamblarea automobilului la sesizarea poliției asupra furtului

mijlocului de transport. Acțiunile inculpatului au ajuns prea departe pentru a fi calificate potrivit art. 26 Cod penal.

Cu referire la reținerile instanței de judecată a circumstanțelor de aplicare a prevederilor art. 56 Cod penal, este de menționat că în speța comentată nu se regăsesc aspect care ar motiva că Palii Ilie a renunțat de bună voie la săvârșirea infracțiunii.

Dedus din dispoziția art. 56 Cod penal, renunțarea este benevolă atunci când făptuitorul din proprie voință, nefiind constrâns de nici o situație, conștient, dându-și seama că poate continua activitatea infracțională, se dezice de executarea infracțiunii.

Important este că, renunțarea nu poate fi considerată benevolă în cazul în care făptuitorul a abandonat executarea din cauză că a întâlnit în calea sa diverse obstacole.

Făcând trimitere la circumstanțele speței, urmează a se reține etapa și motivele de la care Palii I. a decis să relateze organului de urmărire penală realitatea înconjurătoare. Aici urmează a se face trimitere la declarațiile martorilor Maxim I. și Saharnean V. care au relatat că, ieșiți la fața locului în calitate de reprezentanți, ai IP Orhei, au evidențiat suspiciuni cu referire la furtul automobilului, motiv din care în zilele următoare după pretinsul furt, au purtat mai multe discuții cu denunțatorul, inclusiv organizând o ședință comună în prezența șefului IP Orhei. Obiectul acestor discuții s-a axat pe faptul că Palii Ilie nu este sincer cu organul de urmărire penală și că din versiunile formate în cadrul procesului penal, acest automobil nu putea fi sustras ușor, deoarece la cheia de pornire are un cod care face imposibilă pornirea motorului în lipsa ei.

Important este că Palii I. la acea etapă își menținea ferm poziția sa cu referire la furtul automobilului, iar abia după aproximativ 3-4 discuții cu reprezentanții IP Orhei, inclusiv după audierea sa în calitate de parte vătămată pe cazul de furt a automobilului, a decis ca în cadrul audierii suplimentare să relateze adevărul pe caz.

Anume discuțiile purtate de martorii Saharnean V., Maxim I. și cea purtată cu șeful IP Orhei, l-au determinat pe inculpat să relateze adevărul pe caz. În lipsa acestor discuții inculpatul avea o poziție fermă eu referire la furtul automobilului său, odată ce dincolo de confirmarea scrisă pe care urma s-o obțină asupra furtului de automobil, îl aștepta compensarea despăgubirilor în sumă totală de 540403.00 lei.

În sensul art. 56 Cod penal, anume discuțiile reprezentanților inspectorului cu Palii Ilie referitoare la furtului automobilului, cad sub incidența unui obstacol care nu a putut fi depășit de către el, în consecință relatând despre cele săvârșite. În asemenea condiții, nu poate fi apreciat că Palii I. a renunțat de bună voie la

săvârșirea infracțiunii, deoarece în lipsa acestor discuții inculpatul urma să-și ducă acțiunile sale până la capăt. Prezența elementelor art. 56 Cod penal, urmau să fie prezente atunci când, în lipsa acestor discuții inculpatul se prezenta în fața organului de urmărire penală și relata adevărul pe caz.

Odată prezent în fața OUP, Palii Ilie nu a avut muștrări de conștiință atunci când a relatat instituției de drept circumstanțe care nu corespund adevăratului.

În consecință, inculpatul a fost determinat insistent de către polițiști de a relatat adevărul asupra furtului de automobil, ceea ce nu cade sub incidența art. 56 Cod penal. Acțiunile inculpatului la relatarea adevărului pe caz nu se caracterizează prin proprie voință, acestea fiind însoțite de constrângeri insistente din partea polițiștilor.

Instanța de fond eronat a concluzionat că față de inculpat urmează a fi aplicată pedeapsă sub formă de amendă, odată ce inculpatul până a-i fi întrerupte acțiunile de escrocherie de către polițiști, a săvârșit o altă faptă infracțională pentru care a pledat nevinovat pe parcursul cercetării judecătorești. În asemenea condiții, nu este clar cum a putut reține instanța de judecată că inculpatul va conștientiza rolul său negativ în societate, odată ce vădit își respinge propriile ilegalități. O astfel de abordare în cadrul cercetării judecătorești și comportament a inculpatului, nu motivează nici pe aproape aplicare față de el a unei pedepsei cu amenda.

Inculpatul urma să fie într-o altă situație atunci când conștientiza despre ilegalitățile săvârșite, regreta și sincer se căia pentru săvârșirea lor.

Or, de profesie medic, Palii I. nu realizează că a săvârșit anumite ilegalități care cad sub incidența normei penale, acesta fiind într-o situație în care instanța de judecată prin aplicarea unei pedepse cu amenda îl încurajează la săvârșirea pe viitor a altor infracțiuni similare.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30 ianuarie 2019, apelul a fost respins ca nefondat.

Instanța de apel a menționat că, instanța de fond corect a ajuns la concluzia, că vina inculpatului a fost dovedită pe deplin în ședința de judecată pe capătul de învinuire privind prezentarea cu bună știință a declarației mincinoase de către partea vătămată, acțiunile lui corect fiind încadrate în baza art. 312 alin. (2) lit. a), b), c) Cod penal, și art. 26, 190 alin. (5) Cod penal.

Inculpatul nu a comis acțiunile de tentativă. Actul de pregătire nu face parte din latura obiectivă a infracțiunii, el pregătind doar executarea.

La caz, fapta de tentativă urma să înceapă din momentul adresării inculpatului la compania de asigurare pentru a primi despăgubirea. Or, inculpatul nu s-a adresat la compania de asigurare, respectiv, nu a început a executa acțiunile cuprinse de latura obiectivă a componentei respective.

Conform art. 56 alin. (1), (2) Codul penal, se consideră renunțare de bună voie la săvârșirea infracțiunii încetarea de către persoană a pregătirii infracțiunii sau încetarea acțiunilor (inacțiunilor) îndreptate nemijlocit spre săvârșirea infracțiunii, ***dacă persoana era conștientă de posibilitatea consumării infracțiunii***. În cazul renunțării de bună voie la săvârșirea infracțiunii, persoana va fi liberată de răspundere penală doar dacă renunțarea va fi benevolă și definitivă.

Caracterul benevol al renunțării înseamnă ***renunțarea voluntară, nesilită de nimeni și de nimic***, la săvârșirea infracțiunii, adică atunci când există voința făptuitorului de a înceta activitatea infracțională în condițiile, în care există posibilitatea reală de a o continua. ***Dacă făptuitorul a renunțat când și-a dat seama că, în condițiile date, infracțiunea nu se va putea consuma, prevederile art. 56 Cod penal nu sânt aplicabile***, întrucât în acest caz nu se va putea spune că persoana a abandonat de bună voie activitatea sa ilicită.

Astfel, inculpatul din proprie inițiativă a relatat angajatului poliției despre comunicarea falsă. În mod oficial, a recunoscut faptul depunerii declarațiilor false și faptul înscenării furtului la 06 septembrie 2016. La data respectivă, organul de urmărire penală nu dispunea de nici o probă referitor la caracterul fictiv al furtului. Prin urmare, această renunțare este benevolă, deoarece exista posibilitatea reală de a păstra tăcerea în continuare, de a solicita confirmarea înregistrării infracțiunii și despăgubirea, însă inculpatul nu a continuat acțiunile sale. Totodată, comunicarea despre falsul declarațiilor organului de drept indică la imposibilitatea de a reveni la comiterea ulterioară a escrocherie, ceea ce indică la caracterul definitiv al renunțării.

Instanța de fond, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei, corect a aplicat prevederile art. 7, 61, 75-77 Cod penal.

5. Procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Hari Vladislav a declarat recurs ordinar, solicitând casarea acestei decizii și dispunerea rejudecării cauzei de către aceiași instanța de apel, în alt complet de judecată.

Recurentul a invocat că, vinovăția inculpatului a fost complet dovedită prin următoarele probe acumulate și examinate în ședința de judecată, după cum urmează:

- declarațiile reprezentantului părții vătămate Stelea Vasile care a declarat că, paguba care urma a fi restituită inculpatului constituia 549 403,56 lei în caz de furt al autoturismului. În cazul furtului automobilului asigurătorul trebuie să prezinte un acte de la poliție și pe caz a fost informat de poliție despre furt (f.d. 152-154);

- declarațiile martorului Saharnenan Vasile care a declarat că, după depunerea sesizării la preîntâmpinat pe Palii Ilie despre veridicitatea celor relatate

și răspundere pentru denunțul fals și i-a dat timp acestuia să se gândească. Ulterior Palii Ilie a comunicat că autoturismul nu i-a fost sustras și i s-a defectat motorul și lui îi era rușine să comunice familiei și soției care este bolnavă (f.d. 21, 156);

- declarațiile martorului Carțin Tudor (f.d. 25, 53, 167), care a declarat că pe Palii Ilie îl cunoaște deoarece soția acestuia, Tamara Palii îi este verișoară dreaptă. Cu familia Palii se împacă bine și deseori la sărbători se întâlnesc. Din câte își amintește, la începutul lunii august 2016 a fost telefonat de către Palii Ilie care l-a întrebat dacă este la domiciliu și dacă poate să vină până la el deoarece are ceva de discutat. I-a comunicat acestuia că se află la lucru și că poate să vină oricând. A menționat că a luat în arendă pământuri din sat, pe care le prelucrează. La fel, arendează și fosta brigadă de tractoare. În discuția telefonică, Ilie l-a întrebat dacă pe teritoriul brigăzii are lumină și „sfarcă”, fără a-i preciza pentru ce-i trebuie. I-a comunicat acestuia că are toate condițiile. A doua sau a treia zi după ce a vorbit cu el la telefon, Palii Ilie în jurul orei de prânz a venit pe teritoriul brigăzii de tractoare pe care o arendează. Acesta se afla de unul singur cu un automobil, modelul căruia nu-l poate comunica, dar era de culoare întunecată. Acesta l-a întrebat dacă are loc pe teritoriul brigăzii pentru a descompleta automobilul său de marca/model „Mitsubishi Outlander”. Tot atunci l-a întrebat pentru ce-i trebuie să descompleteze automobilul. I-a precizat că la automobil s-a defectat motorul motiv din care urmează s-o descompleteze. L-a întrebat de ce nu repară motorul la ce Ilie i-a comunicat că îl v-a costa mult reparația acestuia. La acel moment nu cunoștea că automobilul pe care dorește să-l descompleteze este asigurat. Alte careva detalii la acel moment nu au discutat. Peste două trei zile de la acea discuție, Palii Ilie a venit pe teritoriul brigăzii de tractoare cu automobilul de marca/model „Mitsubishi Outlander”. În acel moment el se afla în, câmp. A menționat că teritoriul brigăzii de tractoare este păzit, iar în calitate de paznici activează Golovei Ion și Morari Gheorghe, ambii locuitori ai s. Mășcăuți, r-nul Criuleni. În acea zi, aproximativ la ora 13⁰⁰ a venit pe teritoriul brigăzii de tractoare, unde deja Palii Ilie descompleta automobilul. Acesta lucra de unul singur. Nu a observat ca să fie ajutat de cineva, a discutat cu el puțin, după care a plecat din nou în câmp, deoarece avea de lucru. Aproximativ pe la ora 18⁰⁰ -19⁰⁰ a venit din câmp pe teritoriul brigăzii de tractoare unde a observat că Palii Ilie era ajutat de un băiat, pe care nu-l cunoaște și care din câte a înțeles venise acolo cu cel de-al doilea automobil a lui Palii Ilie, de culoare întunecată. A observat la acel automobil și o remorcă în care Palii Ilie și acel băiat încărcau piesele descompletate. Aproximativ la ora 19³⁰, Palii Ilie cu acel băiat au plecat de pe teritoriu cu remorca plină cu detalii din automobil. A doua zi, Palii Ilie a venit de unul singur cu automobilul său care avea și remorcă. Pe teritoriul brigăzii de tractoare personal a venit aproximativ la ora 13⁰⁰ și a observat că Ilie lucra la

descompletarea automobilului de unul singur. Până seara Ilie a reușit să descompleteze tot automobilul iar o parte din piese le-a încărcat în remorcă. Posibil că Ilie a fost ajutat și de către paznici. În seara acelei zile, aproximativ la ora 18⁰⁰ Ilie, la plecare i-a comunicat că restul detaliilor din automobil le va lua când v-a avea timp. În discuție cu Ilie acesta l-a rugat să nu-i spună soției sale de faptul că a descompletat automobilul. Piesele pe care Ilie le-a luat cu remorca a motivat că le duce la domiciliu. Nu a cunoscut că Ilie intenționează să se dreseze la poliție cu privire la faptul că iar fi fost sustras automobilul pe care la descompletat.

- declarațiile martorului Maxim Ion, care a declarat că activează în calitate de șef al secției investigație infracțiuni în cadrul IP Orhei. Cunoaște despre faptul că pe registrul REI-1 a fost înregistrat procesul penal, pe faptul că cet. Palii Ilie a depus o plângere precum că, la 17.08.2016 i-a fost răpit automobilul său de marca/model „Mitsubishi Outlander”, cu n/î XXXXX, fiind amplasat pe traseul R-20 Chișinău - Rezina, în apropierea s. Podgoreni, r-nul Orhei. În scopul stabilirii tuturor circumstanțelor răpirii mijlocului de transport sus menționat a fost întărit pentru petrecerea măsurilor speciale, ofițerul de investigație Saharnean Vasile. Ulterior cet. Palii Ilie, a fost invitat la IP Orhei, pentru a prezenta cea de a doua cheie a automobilului său, precum și copia contractului de asigurare a automobilului. La prezentarea acestuia, de la el a fost ridicată cheia de rezervă a automobilului precum și copia contractului de asigurare a automobilului. În cadrul discuției petrecute cu cet. Palii Ilie, dânsul a susținut faptul că automobilul său a fost sustras de pe traseul unde era parcat, și anume în preajma s. Podgoreni, r-nul Orhei. Astfel, în cadrul investigării cazului dat, a fost contactată telefonic compania de asigurări SA „Acord Grup”. În cadrul convorbirii telefonice s-a solicitat de a-i informa despre faptul adresării sau nu, a locuitorului s. Pelivan, r-nul Orhei, Palii Ilie cu o cerere în adresa companiei despre faptul răpirii automobilului de marca/model „Mitsubishi Outlander”, cu n/î XXXXX, la care s-a stabilit că persoana nominalizată nu s-a adresat cu asemenea cerere. Ulterior, Palii Ilie a fost invitat la IP Orhei, unde a fost petrecută chestionarea suplimentară al acestuia pe cazul dat, în prezența șefului IP Orhei, Vasile Adașan. În rezultatul chestionării, i-au fost explicate consecințele declarațiilor mincinoase. Peste câteva zile după aceasta, ofițerul de investigație Saharnean Vasile i-a comunicat că la IP Orhei s-a prezentat cet. Palii Ilie, care a comunicat că dorește să facă careva declarații referitor la cazul dat, recunoscând faptul că cu adevărat a dus în eroare poliția despre faptul sustragerii automobilului său deoarece din întâmplare a deteriorat motorul automobilului său și nu a dorit să comunice membrilor săi de familie despre acest fapt. Cel mai tare fiindu-i teamă să comunice această veste soției sale care este grav bolnavă de o maladie cardiovasculară. Din acest motiv

a dezmembrat automobilul său, iar o parte din părțile componente ale automobilului se aflau depozitate în gospodăria sa, iar o altă parte din piese erau depozitate la o rudă de a sa din r-nul Criuleni;

- raportul OUP Victor Noroi din 15.09.2016 privind înregistrarea cazului cercetat (f.d. 12);

- informația prezentată de „Acord Grup” prin care confirmă că în cazul în care Palii Ilie își ducea intenția la bun sfârșit prejudiciul ce putea fi cauzat companiei ar fi constituit 549 403 lei (f.d. 15);

- procesul-verbal de ridicare din cadrul procesului penal nr. 933 a actelor procesuale (f.d. 29);

- copia procesului-verbal de sesizare despre săvârșirea infracțiunii depus la 17.08.2016 de Palii Ion, potrivit căruia Palii Ilie, fiind preîntâmpinat în condițiile art. 312 Cod penal, despre răspunderea pe care o poartă pentru declarații mincinoase, a solicitat organului de poliție de a atrage la răspundere persoanele necunoscute care la 17.08.2016, în intervalul de timp 17³⁰-18⁰⁰, i-au răpit automobilul său de marca/model „MITSUBISI QUTLANDER” cu n/î XXXXX, care staționa pe traseul R-20, Chișinău-Rezina, în apropierea s. Podgoreni, r-nul Orhei, acțiuni prin care i-au cauzat un prejudiciu material considerabil în sumă totală de 27 000 euro (f.d. 31);

- copia procesului-verbal de cercetare la fața locului din 17.08.2016, fiind cercetat traseul R-20 Chișinău-Rezina, din apropierea s. Podgoreni, r-nul Orhei, loc de unde Palii Ilie a susținut că i-a fost sustras de către persoane necunoscute automobilul său de model „MITSUBISI QUTLANDER” cu n/î XXXXX (f.d. 32, 33);

- copia cererii depusă la 17.08.2016 de Palii Ion a fi recunoscut la parte vătămată (f.d. 34);

- copia procesului-verbal în 17.08.2016 de audiere a lui Palii Ion în calitate de parte vătămată în care a indicat că în timp ce se afla în lanul cu porumb ce-i aparține, situat în apropierea s. Podgoreni, r-nul Orhei, pe traseul R-20 Chișinău-Rezina, de către persoane necunoscute i-a fost sustras automobilul de model „MITSUBISI QUTLANDER” cu n/î OR BR Î48 (f.d. 36);

- procesul-verbal de ridicare de la Palii Ion a certificatului de înmatriculare a unității de transport și cheile de pornire (f.d. 38);

- copia procesului-verbal de audierea a lui Palii Ion la 06.09.2016 suplimentar în calitate de parte vătămată, în cadrul căruia comunică că la 17.08.2016 a încercat să însceneze furtul unității de transport. Automobilul avea asigurarea CASCO și pentru furt urma să îi achite suma de 500000 lei, a încercat să ducă în eroare atât OUP cât și Centru de Asigurări Casco (f.d. 40);

- procesul-verbal de cercetare la fața locului din 15.09.2016, potrivit căruia: a fost cercetată gospodăria lui Palii Ilie, situată în s. Pelivan, r-nul Orhei, de unde din podul casei au fost ridicate două faruri, un radiator, un volan, o bucată de metal cu diametrul de 1x0,5 m, două scaune, 14 bucăți din metal, un stativ din metal cu patru bare metalice;

- procesul-verbal de cercetare la fața locului din 16.09.2016, prin care a fost cercetat depozitul lui Carțîn Tudor, situat în s. Mașcăuți, r-nul Criuleni, de unde s-a ridicat un dispozitiv din metal de culoare neagră, o bucată de metal cu lungimea de 2,2 m, o ușă de automobil de culoare sur, care potrivit raportului judiciar nr. 34/1271/-R-6939 din 08 decembrie 2016, corespund culorii și perioadei fabricării pieselor automobilului de marca/model „Mitsubishi Outlander” cu n/î XXXXX. Obiectele au fost restituite pentru păstrare lui Palii Ilie (f.d.47-51);

- copia procesului-verbal de audiere a lui Carțîn Tudor din 16.09.2016 în care indică că Palii i-a adus multe piese de la automobiul său (f.d. 53);

- raportul privind recepționarea informației telefonice despre comiterea unei fapte ilicite din data de 17.08.2016, potrivit căruia, Palii Ilie la ora 18⁰⁰, de pe numărul de telefon 068275511 a telefonat la poliție și a sesizat despre faptul că i-a fost răpit automobilul de marca/model „MITSUBISI QUTLANDER” cu n/î XXXXX, de pe traseul R20 Orhei-Rezina, de persoane necunoscute care s-au deplasat într-o direcție necunoscută (f.d.54);

- procesul-verbal nr. 276 al examinării medicale de constatare a faptului de consumare a alcoolului, stării de ebrietate și naturii ei din 17.08.2016, potrivit căruia Palii Ilie la 17.08.2016, ora 20⁴⁰ era treaz (f.d.55 - 57);

- contractul nr. 02.04.007.OR/15 de asigurare facultativă a mijloacelor de transport auto din 06.10.2015 și polița nr. 02.04.007.OR/15 nr. 0001833, încheiat între SA „Acord Grup” în persoana lui Gaiciuc Victor, în calitate de asigurător și Palii Ilie în calitate de asigurat, prin care se atestă că automobilul de marca/model „MITSUBISI QUTLANDER” cu n/î XXXXX a fost asigurat Casco, asigurare valabilă până la 05.10.2016 (f.d.65-71);

- raportul de expertiză judiciară nr.34/1271/-R-6939 din 08 decembrie 2016, prin care se dovedește că: piesele depistate în gospodăria lui Palii Ilie, amplasat în s. Pelivan, r-nul Orhei și piesele depistate în depozitul lui Carțîn Tudor, amplasat în s. Mascăuți, r-nul Criuleni, conform tipului fabricării și vopselei folosite, corespund culorii și perioadei fabricării pieselor automobilului de marca/model „Mitsubishi Outlander” cu n/î XXXXX (f.d.78 – 86);

- ordonanța din 21.12.016 prin care Palii Ilie a fost scos de sub urmărirea penală pe faptul infracțiunii prevăzute de art. 311 alin. (1) Cod penal (f.d. 106 – 109),

Acuzarea consideră că instanțele de judecată au confundat faptele incriminate lui Palii Ilie, or, în mod greșit a considerat acțiunile dânsului ca o pregătire de săvârșirea infracțiunii în contextul art. 26 Cod penal.

Astfel, acuzarea consideră că în contextul faptei prevăzute de art. 26 Cod penal, prin expresia „infracțiunea nu și-a produs efectul” se înțelege că actele de pregătire nu au ajuns până la etapa începerii tentativei sau până la începerea primei acțiuni ce constituie latura obiectivă a componentei de infracțiune. Actele de pregătire în acest caz creează doar condiții pentru săvârșirea infracțiunii și actele de pregătire nu lezează nemijlocit obiectul infracțiunii puse la cale, pe când pe caz, inculpatul în primul rând, în mod intenționat a pus la cale un plan bine gândit și pregătit, anume în scopul obținerii acelei prime de asigurări în valoare de 549 000 lei. A întreprins acțiunile planificate și concrete în vederea realizării planului bine pus la punct, or prin probele cercetate, în special declarațiile reprezentantului companiei de asigurări, Stelea Vasile, s-a dovedit că nu poate fi eliberată această primă de asigurări în cazul sustragerii mijlocului de transport în lipsa concluziei organului de poliție, fapt conștientizat de inculpat.

Sub aspect obiectiv, tentativa de infracțiune reprezintă un început de executare a acțiunii îndreptate nemijlocit împotriva valorii sociale ocrotite de Codul penal, iar făptuitorul prin actele de executare, atentează la obiectul concret și creează pericolul real de a-i cauza o dată victimei. Acțiunea de dezasambarea a automobilului și sesizarea făcută la poliție pe faptul sustragerii automobilului, sunt două mijloace care depășesc acțiunea de pregătire de infracțiune.

Poliția odată sesizată de către Palii Ilie asupra faptului de sustragere a automobilului, urma să-i elibereze o confirmare în scris, care urma să servească temei de bază la primirea despăgubirii în suma de 549403.00 lei.

Ar fi eronat să interpretăm, prin a reține că acțiunile inculpatului au fost cele de pregătire și nu de tentativă.

Acțiunile de pregătire a infracțiunii sunt niște acțiuni premergătoare acțiunilor de tentativă, iar în speță acestea se materializează prin trecerea lui Palii Ilie de la dezasambarea automobilului la sesizarea poliției asupra furtului mijlocului de transport. Acțiunile inculpatului au ajuns prea departe pentru a fi calificate potrivit art. 26 Cod penal.

Eram în prezența pregătirii de infracțiune atunci când, poliția demasca intenția inculpatului la etapa de dezasambare a acestui automobil. Însă, acțiunea de dezasambare însoțită de sesizarea făcută la poliție, plasează necondiționat acțiunile inculpatului Palii Ilie din art. 26 în art. 27 Cod penal.

Cu referire la concluzia instanței prin prisma art. 56 Cod penal, este de menționat că: din dispoziția art. 56 Cod penal, renunțarea este benevolă atunci când făptuitorul din proprie voință, nefiind constrâns de nici o situație, conștient,

dându-și seama că poate continua activitatea infracțională, se dezice de executarea infracțiunii.

Important este că, renunțarea nu poate fi considerată benevolă în cazul în care făptuitorul a abandonat executarea din cauză că a întâlnit în calea sa diverse obstacole.

Acuzarea face trimetre la declarațiile martorilor Maxim Ion și Saharnean Vasile care au relatat că, ieșiți la fața locului în calitate de reprezentanți ai IP Orhei, au evidențiat suspiciuni cu referire la furtul automobilului, motiv din care în zilele următoare după încinsul furt, au purtat mai multe discuții cu denunțatorul, inclusiv organizând o ședință comună prezența șefului IP Orhei.

Obiectul acestor discuții s-a axat pe faptul că Palii Ilie nu este sincer cu organul de urmărire penală și că din versiunile formate în cadrul procesului penal, acest automobil nu putea fi sustras ușor, deoarece la cheia de pornire are un cod care face imposibilă pornirea motorului în lipsa ei. Important este că Palii Ilie la acea etapă își menținea ferm poziția sa cu referire la furtul automobilului, iar abia după aproximativ 3-4 discuții cu reprezentanții IP Orhei, inclusiv după audierea sa în calitate de parte vătămată pe cazul de furt a automobilului, a decis ca în cadrul audierii suplimentare să relateze adevărul pe caz. Anume discuțiile purtate de martorii Saharnean Vasile, Maxim Ion și cea purtată cu șeful IP Orhei, l-au determinat pe Palii Ilie să relatează adevărul pe caz. În lipsa acestor discuții inculpatul avea o poziție fermă cu referire la furtul automobilului său, odată ce dincolo de confirmarea scrisă pe care urma să o obțină asupra furtului de automobil, îl aștepta compensarea despăgubirii în sumă totală de 549403.00 lei.

Astfel, acuzarea constată că circumstanțele expuse atestă că, instanța de apel nu a judecat apelul procurorului în condițiile legii, deoarece nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate n apel și a adoptat o hotărâre care nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția.

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 12) Cod de procedură penală - instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

6. Judecând recursul ordinar pe baza materialului din dosarul cauzei și argumentelor invocate, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, inclusiv în temeiul când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde

motive legale pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii.

Instanța de recurs doar verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Sub acest aspect, Colegiul penal lărgit atestă că instanțele de fond și de apel au comis următoarele erori de drept.

În primul rând, potrivit art. 384 alin. (3) Cod de procedură penală, sentința instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată. Conform art. 101 alin. (1) și (4) Cod de procedură penală, fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor. Instanța de judecată este obligată să motiveze în hotărâre admisibilitatea sau inadmisibilitatea tuturor probelor administrate. Potrivit art. 325 alin. (1) Cod de procedură penală, judecarea cauzei se efectuează numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu. În corespundere cu art. 394 alin. (1) pct. 1) și 2) Cod de procedură penală, partea descriptivă a sentinței de condamnare trebuie să cuprindă descrierea faptei criminale, considerată ca fiind dovedită, indicându-se locul, timpul, modul săvârșirii ei, forma și gradul de vinovăție, motivele și consecințele infracțiunii, probele pe care se întemeiază concluziile instanței de judecată și motivele pentru care instanța a respins alte probe. Potrivit art. 56 alin. (1) Cod penal, se consideră renunțare de bună voie la săvârșirea infracțiunii încetarea de către persoană a pregătirii infracțiunii sau încetarea acțiunilor (inacțiunilor) îndreptate nemijlocit spre săvârșirea infracțiunii, dacă persoana era conștientă de posibilitatea consumării infracțiunii. Conform art. 391 alin. (1) pct. 7) Cod de procedură penală, în cazurile prevăzute în art. 54-56 din Codul penal, se adoptă o sentință de încetare a procesului penal. În corespundere cu art. 394 alin. (4) Cod de procedură penală, partea descriptivă a sentinței de încetare a procesului penal trebuie să conțină descrierea și motivarea temeiurilor pentru încetarea procesului penal. Potrivit art. 395 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală, în dispozitivul sentinței de condamnare trebuie să fie arătată constatarea că inculpatul este vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de legea penală. În corespundere cu art. 396 pct. 2) Cod de procedură penală, dispozitivul sentinței de de încetare a procesului penal trebuie să cuprindă dispoziția de încetare a procesului penal și motivul pe care se întemeiază încetarea procesului.

Conform jurisprudenței naționale, sentința trebuie să corespundă atât după formă, cât și după conținut cerințelor art. 384-397 Cod de procedură penală. Sentința se expune în mod consecvent, astfel ca noua situație să decurgă din cea anterioară și să aibă legătură logică cu ea, excluzându-se folosirea formulărilor

inexacte (*Hotărârea Plenului CSJ nr. 22 din 12.12.2005 privind sentința judecătorească, pct. 3., 39., 41.*).

În pofida acestor prescripții legale, potrivit descriptivului și dispozitivului sentinței, instanța de fond (*pct. 1., 2. din decizie*):

a) în descriptiv, inițial a constatat fapta pe art. 26, 190 alin. (5) Cod penal, ca fiind dovedită, statuând și că inculpatul: *„a săvârșit infracțiunea de pregătire de escrocherie, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune, acțiuni săvârșite în proporții deosebit de mari”*, și a indicat circumstanțele concrete privind individualizarea pedepsei care urma a fi aplicată ultimului. Ulterior, însă, a reținut divergent și neclar că: *„Palii I. și-a dat seama că nu a procedat corect și nu dorea să continue acțiunile infracționale și, din proprie voință, nefiind constrâns de nici o situație, dându-și seama că poate continua activitatea infracțională, conștient, s-a dezis de executarea infracțiunii, aceasta constituind renunțare de bunăvoie la săvârșirea infracțiunii, care, conform art. 56 Cod penal, este temei pentru liberarea de răspunderea penală pentru pregătirea infracțiunii”*.

Totodată, în dispozitiv a decis absolut divergent și confuz că: *„se recunoaște vinovat Palii Ilie de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 26, 190 alin. (5) Cod penal și se liberează de răspunderea penală în legătură cu renunțarea de bună voie la săvârșirea infracțiunii”*.

Astfel, instanța de fond a adoptat o hotărâre divergentă și neîntemeiată legal, deoarece, cu referire la același capăt de învinuire, conține elemente atât ale unei sentințe de condamnare, cât și a celei de încetare a procesului penal;

b) nu a apreciat fiecare probă separat, din punct de vedere al pertinentei, concludentei, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, inclusiv circumstanțele în fapt și în drept invocate în rechizitoriu, neindicând motivele pentru care a respins versiunile și probele acuzării pe capătul de învinuire vizând infracțiunea prevăzută la art. 27, 190 alin. (5) Cod penal.

Mai mult, nu a ținut cont că, potrivit art. 56 alin. (1) Cod penal, poate fi considerată renunțare de bună voie la săvârșirea infracțiunii doar dacă persoana *era conștientă de posibilitatea consumării infracțiunii* și nu a coroborat această prescripție cu argumentele recurentului că: *„renunțarea nu poate fi considerată benevolă în cazul în care făptuitorul a abandonat executarea din cauză că a întâlnit în calea sa diverse obstacole. Acuzarea face trimetre la declarațiile martorilor Maxim Ion și Saharnean Vasile care au relatat că, ieșiți la fața locului în calitate de reprezentanți ai IP Orhei, au evidențiat suspiciuni cu referire la furtul automobilului, motiv din care în zilele următoare după încinsul furt, au purtat mai multe discuții cu denunțatorul, inclusiv organizând o ședință comună*

prezența șefului IP Orhei. Obiectul acestor discuții s-a axat pe faptul că Palii Ilie nu este sincer cu organul de urmărire penală și că din versiunile formate în cadrul procesului penal, acest automobil nu putea fi sustras ușor, deoarece la cheia de pornire are un cod care face imposibilă pornirea motorului în lipsa ei. Important este că Palii Ilie la acea etapă își menținea ferm poziția sa cu referire la furtul automobilului, iar abia după aproximativ 3-4 discuții cu reprezentanții IP Orhei, inclusiv după audierea sa în calitate de parte vătămată pe cazul de furt a automobilului, a decis ca în cadrul audierii suplimentare să relateze adevărul pe caz. Anume discuțiile purtate de martorii Saharnean Vasile, Maxim Ion și cea purtată cu șeful IP Orhei, l-au determinat pe Palii Ilie să relatează adevărul pe caz. În lipsa acestor discuții inculpatul avea o poziție fermă cu referire la furtul automobilului său, odată ce dincolo de confirmarea scrisă pe care urma s-o obțină asupra furtului de automobil, îl aștepta compensarea despăgubirii în sumă totală de 549403.00 lei” (pct. 5. din decizie).

Or, particularitățile împrejurărilor relevate pe caz și enunțate de procuror denotă că în acțiunile inculpatului se regăsesc, în mod rezonabil, elementele infracțiunilor incriminate prin rechizitoriu.

Astfel, prima instanță nu a judecat fondul cauzei în conformitate cu rigorile prevăzute de lege și a adoptat o hotărâre care nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazicând dispozitivul hotărârii.

În al doilea rând, conform art. 414 alin. (1), (5) și (6) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel, nefiind în drept să-și întemeieze concluziile pe probele cercetate de prima instanță dacă ele nu au fost verificate în ședința de judecată a instanței de apel și nu au fost consemnate în procesul-verbal. În corespundere cu art. 419 Cod de procedură penală, rejudecarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță, care se aplică în mod corespunzător. Conform art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus la admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Potrivit jurisprudenței naționale, chestiunile de fapt asupra cărora trebuie să se pronunțe instanța de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată a fost săvârșită ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări, Chestiunile de drept pe care urmează să le soluționeze instanța de apel sunt: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă normele de drept procesual și penal au fost corect aplicate. În cazul în care

se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile menționate, hotărârea instanței de fond urmează a fi desființată, cu rejudecarea cauzei (*Hotărârea Plenului CSJ a RM din 12.12.2005, nr.22 Cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel*).

Însă, instanța de apel, nu a respectat prescripțiile de drept nominalizate, deoarece, potrivit descriptivului și dispozitivului deciziei contestate (*pct. 4. din decizie*):

a) nu a reacționat în modul prevăzut de lege asupra erorilor de drept comise de instanța de fond, nominalizate supra, repetându-le întocmai, nu a desființat sentința și nu a rejudecat cauza potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță, menținând o sentință nemotivată și neîntemeiată legal;

b) nu a apreciat fiecare probă separat, din punct de vedere al pertinentei, concluziei, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, inclusiv circumstanțele în fapt și în drept invocate în rechizitoriu, neindicând motivele pentru care a respins versiunile și probele acuzării pe capătul de învinuire vizând infracțiunea prevăzută la art. 27, 190 alin. (5) Cod penal;

c) nu s-a pronunțat asupra motivelor invocate în apelul de pe rol și repetate în recursul ordinar, inclusiv asupra celor reproduse la pct. 3. și 5., cât și în felul și esența probatorie în care acestea au fost enunțate (*pct. 3. - 5. din decizie*);

d) și-a întemeiat concluziile pe probe neverificate în ședința de judecată a instanței de apel și neconsemnate în procesul-verbal, cum ar fi cele de la f.d. 92, 93, 97.

Împrejurările expuse atestă în mod lucid că instanțele de fond și de apel nu au judecat cauza penală în condițiile legii, deoarece au adoptat hotărâri care nu cuprind motive legale pe care se întemeiază soluția, că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul declarat, motivarea soluției contrazicând dispozitivul hotărârii, și că recursul ordinar este întemeiat.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs casează total hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Dat fiind că încălcările normelor procedurale specificate, comise de către instanțele de fond și de apel, constituie erori de drept prescrise în art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și care nu pot fi corectate de către instanța de recurs, se impune soluția admiterii recursului ordinar, casării totale a deciziei contestate, și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să țină cont de împrejurările expuse, să înlăture erorile menționate, să judece cauza în strictă conformitate cu legea, să adopte o hotărâre legală și întemeiată.

7. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

admite recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Vladislav Harti, casează total decizia Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău din 30 ianuarie 2019, în privința inculpatului Palii Ilie XXXXX, și dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată, fiind pronunțată integral la 21 iunie 2019.

Președinte
Judecători

Iurie Diaconu
Liliana Catan
Ion Guzun
Dumitru Mardari
Maria Ghervas